

Álvarslig ávaring

HESAR seinastu dagarnar hava fjølmiðlarnir borið rættiliga skakandi tíðindi. Vit hugsa ikki um tær mongu syndarligu ólukkurnar í útlandum eitt nú í Bosnia. Vit hugsa um höttandi fólkaflýtinguna úr Føroyum, sum - hóast hon ikki merktist so væl beint nú - kann fáa føroyska samfelagið at skelva um ikki so langa tíð. At nøkur fá hundrad fólki flyta av landinum um árið er einki óvanligt og hevur sum so heldur ikki tær ovurstóru avleiðingarnar. Men tá vit fara at tosa um fleiri túsund fólki, sum fara av landinum, eru vit í eini heilt aðrari støðu fyri ikki at siga eini vanlukkustøðu.

FØROYAR eru eitt lítið samfelag. Fyrirmyndin hjá okkum hevur verið tann, at vit hava havt lætt við at flyta av landinum í eina tíð fyri síðani at venda heimaftur til klettarnar. Oftani við eini hollari útbúgving ella við royndum av

einum og øðrum slag. Nú alt samfelagið er um at steðga upp og fáir glottar eru at hóma rýma fólk av landinum út í óvissuna. Óvissuna um tey koma heim aftur í bræði ella nakrantið. Soleingi eingin fiskur er og soleingi alt samfelagið líka sum stendur í eini biðistøðu velja mong at fara av landinum við vónini um fáa arbeiði aðrastaðni og við vónini um, at tað skjótt skal fara at lýsa í aftur heima.

TOLINI, sum koma fram í hesum døgum, eru skelkandi, og eiga vit øll ikki minst okkara politikarar - at gera teimum gætur. Tey eru ein álvarslig ávaring til hetta líta samfelagið. Tað er tí gott, at ungdomsfelagini taka stig til fund, har hesi viðurskipti verða viðgjørd. Eisini Sosialurinn var við á hesum fundinum og viðgera vit málið í fleiri greinum í blaðnum í dag. Vónandi verður hetta ikki endin á hesum so týðandi orðaskiftinum, sum vit vóna fer at halda fram í Sosialinum komandi tíð.

TAÐ verður av serkønum mett, at vit fyrst í næstu öld bert eru 40.000 eftir á klettunum. Tvs. at fólkatalið er eftir nøkrum árum minnað við nærum 8000 fólki. Og tað, sum kanska verri er, er, at millum hesi fólkinu eru tey, sum skulu føða børn og harvið vera við til at endurnýggja samfelagið so og so. Mettu tolini vísa, at eitt heilt ættarlið av kvinnum, sum skal tryggja føðitalið í landinu, verður rætt og slætt ikki til í landinum. Av avleiðingin av hesum verður so eisini tann, at talið á teimum eldri og gomlu verður lutfalsliga størri. Tvs. at vanliga samfelagsmynsturid, har tey yngri eru við til at skapa fortreytir fyri teimum eldri og gomlu, verður bráðhugað broytt. Vit kunnu tí síggja fyri okkum, at um somu tíð sum talið á eldri fólki veksur, so fer talið á teimum, sum m.a. skulu til at halda lív í teimum gomlu, at minka. So her kemur at vera ein kluff og spurningurin er tá, um tað koma nokk av inntøkum til hetta samfelagið til tess at kunna gjalda fyri eitt nú at varðveita verandi samfelags-

mynstur við trygdarskipanum av ymsum slag!

VIT mugu góðtaka at nakað av fólki flytur av landinum í eina tíð segði formaðurin í donsku endurreisingsnevndini við Sosialin í famu viku. Hann visti á, at sum støðan er í landinum við vaksandi arbeiðsloysi slepst ikki undan, at mong flyta. Hann hevði tó vónir um, mong teirra fóru at koma heimaftur eftir m.a. eftir lokna útbúgving. Her visti hann tó á, at altavgerandi fyri, at hesi fólki flyta heimaftur er, at tey hava okkurt at koma til. Tvs. okkurt arbeiði men ikki minst, at tey sleppa undan at skula koma heimaftur til eina stóra úttanlandaskuld. Við hesum síðani hann til, at tey, sum í dag eiga pengar, mugu vera við til at gjalda hesa skuldina niður og ikki leggja ábyrgdina yvir á komandi ættarlið. Hetta er so tað, sum landsstýrið hevur arbeitt við og sum í løtuni liggur í nevnd.

Thomas Arabo, landsstýrismaður um samstarvið millum Tinganes og vinnu:

Má umskipast

-Samstarvið millum Tinganes og vinnuna má umskipast, so vinnan kann vera meira við at ávirka principiellar avgerðir. Hvussu hetta skal gerast eigur vinnan sjálf at skjóta upp skrivar Thomas Arabo, landsstýrismaður í greinini.

Tað er einki at taka seg aftur í, at skipanin við at hava eina Fiskivinnustarvsnevnd hevur virkað illa, hví, eru ymsar hugsanir um.

Ótal av greinum hava verið skrivaðar um manngongdina og brot á hesar.

Onkur rættarsak hevur eisini verið.

Hetta áhaldandi klandrið hevur gjørt tað, at heildarsamstarv við fiskivinnuna, ið ætlanin var at hava ígjøgnum hesa nevnd, ongantið hevur verið.

Og tað gongur ikki. So má onkur onnur loysn finna.

Mannagongdin við flestøllum uppskotum viðvíkjandi fiskivinnuni, ið landsstýrið víðger er, at fyrst samtykkir landsstýrið eitt mál og síðan samtykkir fiskivinnunevndin málið.

Um broytingar eru har, so skal málið aftur á landsstýrisfund fyrri at verða endaliga samtykt.

Uppskot til vanligan landsstýrisfund týsdag, skulu helst vera klár hóskvöld.

Eg avtalaði fyrr í ár við Fiskivinnustarvsnevndina, at teir kunnu fáa uppskotini samstundis sum tey vórðu lögð til landsstýrisfund.

Uppskot varð í heyst lagt fyri landsstýrisfund um 4 trolfrí øki. Starvsnevndin fekk tað ikki aðrenn, og hjálagda skriv visir hví.

Nevndin fór í baklås tá og hevur verið tað síðani.

Fleiri týðningarmikil mál eru send hagar til víðgerðar, aðrenn landsstýrið fer endaliga at taka avgerðir, m.a. nýggja fiskiveiðiloggávan, reglugerð um havtasku- og

Thomas Arabo, landsstýrismaður: Oli er ein finur formaður í F.F., men hann er krigsmaður, og tað er neyvnan tað - vit hava brúk fyri í eini samstarvsnevnd.

svartkalvaveiðu og okkurt annað.

Min hugsan er, at samstarvið ímillum Tinganes og vinnuna má umskipast, so vinnan kann vera meira við at ávirka principiellar avgerðir.

Hvussu hetta skal gerast, eigur vinnan (Fiskivinnuráðið?) helst sjálf at skjóta upp.

Oli er ein finur formaður í F.F., eingin ivi um tað, men hann er krigsmaður, tað skerst ikki burtur, og er tað neyvnan tað, ið vit hava brúk fyri í einari samstarvsnevnd.

Skrivið, sum Thomas Arabo sendi til Fiskivinnustarvsnevndina við Bjarna Vilhelm sum formanni:

Oli Jacobsen og Ingeborg Vinther, limir í Fiskivinnustarvsnevndini, hava í skrivi til landsstýrið dagfest

20. september 1993 boðað frá, at tey ikki møta á fundi í Fiskivinnustarvsnevndini, tí manngongdin, sum avtalað var, er brotin í sambandi við víðgerðina av málinum um 4 trolfrí økir.

Lat meg siga beinanvegin, at eg eri ikki samdur. Løgtingið samtykti, við 20 atkvøðum, at áleggja landsstýrinum at gera uppskot um 4 trolfrí økir. Tað, sum er hent er, at vit hava havt uppskotið úti hjá vinnufeløgum til at fáa teirra viðmerkingar og landsstýrið hevur síðani í prinsippinum staðfest, at tað gongur við til eina loysn, ið er í trád við løgtingssamtyktina. Harafturimót hevur landsstýrið ikki samtykt hvussu henda loysnin skal síggja út, tí at vit hildu at tað var betur at Fiskivinnunevndin og Fiskivinnustarvsnevndin, ið má roknaast at hava Fiskivinnuráðið aftan fyri seg, skuldu koma til eina nágreiniliga niðurstøðu,

sum so skuldi til endaliga víðgerð í landsstýrinum. Hetta hugsi eg í hesum førinum er tann greiðasta manngongdin og eg meti ikki at landsstýrið hevur brotið sína avtalu við Fiskivinnustarvsnevndina um manngongd, tí »endalig niðurstøða« í landsstýrinum er ikki gjørd.

Viðvíkjandi ávísingarheimildini so er ætlanin, at formaðurin í Fiskivinnustarvsnevndini fær ávísingarheimild frá 1. januar í 1994, fyri tær útreiðslur, sum starvsnevndin hevur og sum ikki umfatir lønarútreiðslur.

Annars vil eg vísa á, at tað er ørkymlandi og darvandi fyri arbeiðið her í umsitingini, at Fiskivinnustarvsnevndin aðru hvørja løtu er í verkfalli, tað er tað vit minst hava brúk fyri í hesi støðu, sum landið er í, og vit hava í løtuni ein fyrispurning í Fiskivinnustarvsnevndini, sum í minari verð er ógvuliga týðandi, tað er hvussu nógv rækjuskip vit skulu geva loyvi til at flyta inn. Hetta liggur og biðar. Tað eru eini 10 fyrispurningar í landsstýrinum um slík innflutningsloysi. Eg fari at heita á formannin at innkalla til fundar, so at vit kunnu fáa tilmæli í málinum, soleiðis at málið kann verða endaliga avgreitt á landsstýrisfundi.

Viðingarmest

Thomas Arabo

Rætting

Í minari grein seinastu viku í Dimmalætting »Hugleiðing« og í Sosialinum »Roulettan...« er tíverri ein álvarsligur feilur, sum við hesum verður rættaður: Tað kostaði Palleba 274.000.000,00 kr. at burturbeina - upphøgja - meira enn 50 skáp og kki 155.000.000 kr., sum skrivað í greinini.

Eg harmist mistakið.

Heri Mohr

NINTENDO

(uttan spæl)

895,-

FØROYA TELDUBÚÐ

Dr. Jakobsensgøta 16

Tlf. 16010